

Gamle medisiner

Fra Apotekfremstilte til spesialpreparater

Markedsføringstillatelse og unntak

Kaskadeprinsippet

Fra tiden med blandet praksis

- Speneskader og piggtråd
- Sying av speneskader
- Tvangsmidler, combelen/methadon og lokalbedøvelse
- Jeg fikk se bruk av Rompun i siste studieår - paradigmeskifte

Vidundermedisinen

- Melkefeber og graskrampe
- Calciumchlorid 35 og Magnesiumchlorid 12 i 1 liter vann
- Caciumboroglukonat 20% i 500 g vann
- Støttebehandling

Graskrampe

- 30% MgSO₄, 30 gram kan gis iv ved krampe.
- Hypomagnesemi, graskrampe, skjedde ofte ute på beite. Flere har sikkert opplevd uvanlige veistrekninger fram til kua, gjerne tidlige morgener.
- Av veterinær Odd Nestvold lærte jeg å bruke «krystalinsk» i tillegg til iv behandlingen. Dette var kalsium mi krystallinsk form, oppløst i vann og gitt med nesavelgsonde. Da konsekvensene av feil sondeplassing, altså i luftrøret, var veldig store, ble jeg lite fortrolig med denne behandlingen, i alle fall så lenge jeg var studentpraktiker. Senere kom calsiungel til oral bruk.
- A. Sund, dobbeltilfellet graskrampe++

Graskrampe

- Den klassiske injeksjonsløsningen ved paresis puerperalis og hypomagnesemi/graskrampe:
- Calsii chloridum 350
- Magnesii chloridum 150
- Aqua purificata ad 1000
- Tynnet ut 1:10 i felt!!! Minnes ei vårnatt rundt 1980 på et fellesbeite på Nerskogen. Ca kl 01:30 ble det innringt ku med graskrampe, liggende med hodet i en vårdiger bekk. Da jeg kom fram etter ca 40 minutter stod 2 av gardbrukerne og holdt hodet opp fra vannet for å hindre at kua drukna, i tillegg hadde ku nr 2 blitt liggende med kramper ca 20 meter bortenfor! Da begge hadde fått sin dose, kom jaggu ku nr 3 sjanglende på stive bein på tur ned til til bekken der ku nr 1 nettopp hadde kommet seg på beina. Da ku nr 3 hadde fått sin dose, ble jaggu ku nr 4 observert stiv og skjelvende. Da jeg kom bort for å undersøke, deiset også denne over i kramper. Den natta var det fint å ha den brune flaske med konsentrert Ca/Mg-klorid som del av beredskapen.
- Den våren ble over 20 % av dyra på dette fellesbeitet behandlet for graskrampe!!!

Blandevannet

- Veterinær Rosted i Tromsø – vann fra potetkoking
- Min mentor dist vet Heie i Verdal
- En annen mentor – Arnt Minsaas, Cadexil

Jecticalc

Jecticalc er en høykonsentrert kalciumoppløsning, som i klinikkene har vist seg å være meget effektiv ved behandling av Parella puerperalis og andre former av hypokalæmi hos dyr. Det inneholder dessuten magnesium og fætor i vel avveide mengder. Videre inneholder det nicetamid for å få opp blodtrykket til det normale og på den måten øke toleransen for kalcium.

Deklarasjon
150 ml Injeksjonsoppløsning inneholder:

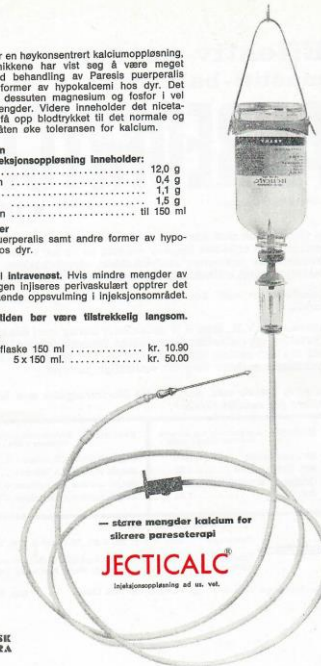
Kalcium	12,0 g
Magnesium	0,4 g
Fætor	1,1 g
Nicetamid	1,5 g
Sterilt vann	til 150 ml

Indikasjoner
Parella puerperalis samt andre former av hypokalæmi hos dyr.

Dosering
100-150 ml intravenøst. Hvis mindre mengder av oppløsningen injiseres perivaskulært opptrer det en forbigående oppsvulming i injeksjonsområdet.

Injeksjonsfarten bør være tilstrekkelig langsom.

Pakninger
Injeksjonsflaske 150 ml ..... kr. 10,90
5 x 150 ml ..... kr. 50,00

— større mengder kalcium for sikrere pæresoterapi
JECTICALC®
Injeksjonsoppløsning ad us. vet.

NOESEK
ASTRA

Støttebehandlinger

- Jurpumpe
- Krystalinsk calcium pr os
- Bruk av heis
- Bruk av kvaks
- Bruk av rå makt
- Forebyggende – store mengder vit D im
- I dag?

Behandling av ketose

- Husmannsjuke, katarr, «ku som ikke eter mjølet»,
- Natriumpropionat pulver oppløst i ei flaske vann
- Arsentrioksyd og kloralhydrat

Fra fam Solhaug

- Da jeg begynte i Verdal på begynnelsen av 80 tallet var det vanlig å bruke pulver som støttebehandling til ketose. Det var kalii cloras 15gr og arseni trioxyd 300 mg i 8 plo, 1 morgen og kveld. Arsenikk ga god appetitt, jeg husker det også ble brukt til hest. Av en eller annen grunn ble det slutt på det...
-
- Rp
- Kalii chloras 15g
- Arseni trioxyd   300 mg

- 8 plo, 1 morgen og kveld

Ketosebehandling fra Blåboka

Abortus provocatus. Indikasjoner: Før tidlig eller utidig bedekning, uheldig raseblanding, børvattersot.

1. Åpning og utvidning av bormunnen hos hoppe.
2. Innstikk gjennom fosterhinnene hos ku. Trokarsering i flanken.
3. Utklemming av corp. lut. hos ku.
4. Vedvarende eller gjentatte H₂O infusjoner vekslende med varmt og kaldt vann omkring bormunnen. — Konsepsjonshindrende: Store doser østronpreparater (hund). (25 000—50 000 I. E. østron eller 10—15 mg stilboestrol innen 10 dager etter parring).

Abscess. Modnes ved antiseptiske, varme omslag. Jodpensling, evt. fordelende salver eller trekkmidler (skarp salve). Ro. Incisjon så snart fluktusjon er merkbar.

Drenasje ved lommedannelse eller hvor avløpet er dårlig. Ved alm. abscesser brukes ikke utskyllinger. Ved kalde, indolente abscesser mikroskopisk undersøkelse. Hvor viktige kar og nervestammer — stump dilatasjon.

Acanthosis nigricans. Symmetrisk erythematos, senere fortykkede, nuprete, hårløse, svartpigmenterte hudaffeksjoner på tynnhudete steder hos hund. Beh.: Salisylsyreoppløsninger (spiritus, olje 10—20 %) evt. tilsatt svovel og tjære — arsenikkbehandling. Evt. nikotinsyreinjeksjoner (se Avitaminosis og Pellagra).

Rp. Acidi salicylici 10
Spiritus concentrati 18
Olei ricini 20
Olei sesami ad 100
Til inngnidning 1 gang dgl. til hund.

Rp. Chrysarobini 6
Chloroformii q.s.
Pyrolei lithanthracis 80
Til inngnidning.

Acetonuri (Ketose). Regulering av føringen — melasse, rotfrukter, poteter m. v. Kloralhydrat, kaliumklorat 20 g 2 ganger dgl. i 3—4 dager, gjærpreparater (B-vitamin). Natriumbikarbonat (evt. intravenøst), kullhydrater (glukosebehandling, evt. sammen med kalsiumterapi) evt. med insulin eller adrenalin. Milde laksantia (ved diaré kritt og eikebark) og digestiva. Luftpumping av juret. Arsenikkbehandling.

Rp. Chlorali hydratis 8
Natrii bicarbonatis 50
m.f. pulv. d. in 6 plo
1 à 2 pulv. dgl. i 1 fl. vann.

Rp. Natrii bicarbonatis
Natrii sulfatis
Rhizomatis calami aa 200
3 sp.skj. 2—3 g. dgl.

Profylakse: Føring med lutet halm. Allsidig føring i goldperioden, spesielt lettfordøyelige kullhydrater den siste del av drektigheten, evt. beite. Unngå brå overganger i føringen.

Achylia (hypochylia) gastrica. (Hund.) — Fordøyelsesforstyrrelser med abnorm gjæring, diaré. Beh.: Diet, små porsjoner, lettfordøyelig kjøtt, suppe og grønnsaker. Acid. hydrochloricum dilutum, acidum citricum og andre digestiva.

Rp. Acidi hydrochlorici diluti
20 dråper fortynnet med vann 1—2 g. dgl. til hund.
Se også Dyspepsia.

Aene. Se Furunculosis.

Aconitum-forgiftning. A. septentrionale — stormhatt, lushatt. Akutt forløp, salivasjon, brekninger,

Annen bruk av arsenikk

- Konsentrert Arsenikkvask Sterk gift Omrystes
- Arsenikkglass skal bare leveres ut i godkjente arsenikk-glass. Glassene skal være klare 6-kantede og størrelse fra 50 til 750 cm³. I opphøyet skrift i selve glasset skal stå: «Konsentrert arsenikkvask» «Sterk gift» «Omrystes»
- For fortykning av den konsentrerte oppløsning skal likeledes bare benyttes godkjente glass. Disse skal være klare 6-kantede og romme 2 liter, og skal ha delestreker på $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ l.
- Til avmåling av den konsentrerte arsenikkvask skal bare brukes godkjent måleglass, 6-kantet og måle 20 kubikkcentimeter.
-
- Asenikk til husdyrvask Sol.arseniitis kalici concentrata 25%

Hvem kjenner igjen flasken?

Regelverk fra «Blåboka»

- Rundskriv fra Innenriksdepartementet, Helseavdelingen, til landets apotek av 12.september 1941
- I anledning av at der er innberettet forgiftningstilfelle etter inngnidning av pyroleum animale crudum på hester henstilles det at ved utlevering av dette preparat ved salg i håndkjøp nyttes rød signatur påført følgende tekst:
- «Kleggolje» Bruksrettledning ved anvendelse til dyr: Fortynnes med sprit og dusjes i hårlaget eller smøres forsiktig i striper ytterst i hårlaget»

Jod og kamfer kunne brukes til mye

- Kamfer har en viss antiseptisk og lett lokalirriterende virkning. Gir moderat hyperemi ved massering inn i hudorganet. Til hest brukes stoffet en del i forbindelse med modning av abcesser, og da i form av
- Unguentum caphoratum jodidi 10% = jodkamfersalve
- Reseptfri, kunne jeg da ta resepthonorar?
- Røker Farsethås på Vaktsua sa han trodde på 2 medisiner til hund: Mebumal og Jod.

Blister

- **Blister**
- Geir Haugerud skriver:
- Dette er en omfattende kapittel innen all sportshestmedisin. Ulike løsninger/oljer/stoffer med varierende grad av lokalirriterende effekt til regional bruk nær skadestdet har vært og er mye brukt. Virkningsmekanismene er lite eller ikke dokumentert. Effekten og innvirkningen på helbredelse lar seg vanskelig etterprøve på vitenskapelig basis. Noen er for, noen likegyldig mens andre er direkte imot bruk av blister. Intensjonen kan være å akuttisere en kronisk tilstand i håp om å få denne til å gå mot avheling. Andre ganger kan skadet region i håp om å bedre velværet hos hesten samt øke denne regionenes smidighet/bevegelighet.
- Lettblister
- Ung. hydrargyri jodid
- Jodkvikksølvsalven lages vanligvis i konsentrasjoner på henholdsvis 4 og 10 %. Til bruk i kronrandbeltet ved hovskader, rudnt forkoder og forknær ved aseptiske leddlidelser og mindre alvorlige distorsjoner.
- OBS Påsmøres ved bruk av engangshansker eller børste/kost. Kan brukes under bandasje.

Fra fam Solhaug:Hestehoste

- Nicetamidium 6,24
- Glycerolum 1,24
- Spiritus fortis 1,24
- Acid lacticum 1,76
- Tinc. Opii benzoica 12,00
- Liquor pectoralis 32,52
- Syrupus polyalae 100 g
- Diluendum kalii iodid 40,-
- d.s.s.n
- 20 ml daglig

Mer hestehoste

- **Tinctura opii benzoica består av:**

- Aetherolum anisi   1
- Camphora   1
- Acid.benzoicum   2
- Tinctura opii   5
- Spiritus dilutes   91

Salver

- **Mugg til hest**
- Hydrocortison 0,5
- Perubalsam 25
- Sulfathiazol 25
- Sinksalve ad 250
-
- Sulfur medicinale 100
- Resorcin 50
- Sulfathiazol 30
- Parafin liquid ad 800

Fra A. Sund

- Solution Lugoli 10 % til uteruskylling
- Pasta sulfathiazoli
- Til:
- Spiritus methylrosanilini 1% evt i vandig form Sol.pyoctanini 0,5
- Til:
- Injectabile methylthionini 10 mg/ml
- Til:
- Inj.mepyramini 50mg/ml Til:

Noe gammelt fra oppdrett

- Fisk
  - Neguvon pulver
  - Nuvan
  - Formaldehyd
  - Malakittgrønt
-
- Rp
  - Dosepulver Oxytetracyklorklorid X g No N
-
- D.s.s.n Bruksområde
  - Fullstendig bruksanvisning
  - Tilbakeholdsfrist

Oppdrettsfisk v/Sturla

19939 Standardresept for legemiddel til fisk m.v.

Fra: 1218 Sturla Romell
(Vet. ID - nr.) (Veterinærens navn)

7850 Foslandveien
(Veterinærens adresse, poststed og telefonnr.)

Til: NT/ES 6 Vanslebø Laksoppdrett
(Konsesjonsnr.) (Oppdretts navn)

7815 Seienhøl
(Oppdretts adresse, poststed og telefonnr.)

Behandling foretatt på:
(Sei kryss) stamfisk yngel matfisk
 klekkeri settefisk skjell, skalldyr, m.v.

Art: Laks Størrelse: 3.0 (gj. snittsvekt) Mengde: 160 (samlet vekt)

Rp: * V.M.

Legemiddel/medisinfor: Oxolinisyre

Styrke: _____

Pelletsstørrelse og produsent: _____

Mengde: 15 kg

D.S.S.N. Bruksområde: Funnbakterier (Tentativ diagnose)

Bruksanvisning: 30g / 1600 på dag
1, 2, 4, 6, 8, 10

Behandling startes: 9/10-90 (dato) Behandling avsluttes: 19/10-90 (dato)

Er fisken vaksinert mot sjukdommen det gis behandling for? Ja Nei

Anbefalt tilbakeholdelsestid: 14 dager etter siste behandling.

Legemiddel rekvirert fra: Namcos (Utsalgstedets navn)

apotek forfirma

8/10-90 S. Romell (dato) (veterinærens underskrift)

Ekspedert: _____
1. utlevering (Mengde) (Dato/sign.)

2. utlevering _____
(Mengde) (Dato/sign.)

Distriktkontor Kontrollverket: Trondheim (Pålores av veterinæren)

IK 1166

Oppdrettsfisk v/Sturla

88518 for legemiddel

Fra: 1218 Shuka Ronald (Vet. ID - nr.)
7850 Foselandsoen 742 84750 (Veterinærens adresse, poststed og telefonnr.)

Til: NT-N-6 Nyeboen settefisk (Oppdretts navn)
7850 Foselandsoen (Oppdretts adresse, poststed og telefonnr.)

Behandling foretatt på: stamfisk yngel matfisk
(Sett kryss) klekkeri settefisk skjell, skaldyr, m.v.

Art: lakse Størrelse: 50g (gj.snittsvekt) Mengde: (samlet vekt)

Rp. # V.M.

Legemiddel/medisinfør: Benzocain c sprøtt
Styrke: 10%

Pelletsstørrelse og produsent: 2 loter
Mengde:

D.S.S.N. bruksområde: T-1 uønskelse av fisk (Tentativ diagnose)

Bruksanvisning: 5ml per 10 liter vann

Behandling startes: 17/11-97 (dato) Behandling avsluttes: (dato)

Er fisken vaksinert mot sjukdommen det gis behandling for? Ja Nei
Anbefalt tilbakeholdelsestid 21 dager etter siste behandling.

Legemiddel rekvirert fra: Namon apotek (Utsalgsstedets navn)
 apotek förfirma
17/11-97 (dato) S. Ronald (veterinærens underskrift)

Ekspedert:
1. utlevering (Mengde) (Dato/sign.)
2. utlevering (Mengde) (dato/sign.)

Distriktskontor Kontrollverket: Tvedestrand

Anestesi

- **Kloralhydrat til anestesi**
- Sedativum og anestetikum da chlorali hydras omdannes til trikloretanol.
- Til hest: 25-50 g chlorali hydras i 250-500 ml løsninger gitt strengt intravenøst.
- Hvem kjenner formelen: $\text{Brystmål i cm} \times 6,25 \text{ minus } 625 = \text{hestens vekt i kg}$

Brokkgriser

- Dr Sande; «det skal mer enn 2 studenter til for å ta livet av en brokkgris»
- Trilen til brokkgriser og værer
- Epidural, og henge grisen etter bakbeina?

Bruk av åte

- Anvendelse av åte
- Midler beregnet på avliving av dyr eller fugl er forbudt her i landet ifølge «Lov om viltet» av 29.mai 1981.
- Pentobarbitol eller alfa-kloralose til å legge ut som åte for å avlive «villkatter» og kråker, skal ikke leveres ut.
- Rottegift godkjennes i henhold til Lov om plantevernmidler av 1963